

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 872

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 29 octombrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 315 din 21 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România	2-3
Decizia nr. 443 din 11 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	4-7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
768. — Hotărâre privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019, pentru sectorul 4 al municipiului București	7
772. — Hotărâre privind suplimentarea bugetului Societății Române de Radiodifuziune din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019	8
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
268. — Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către domnul Constantin Ilie Aprodu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.....	8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 21 din 24 iunie 2019 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii).....	9-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 315**

din 21 mai 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, excepție ridicată de Alexandru-Ionuț Ghiunea, în Dosarul nr. 29.412/4/2016 al Judecătoriei Sectorului 4 București, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 406 D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că la dosar Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere a depus concluzii scrise, prin care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, făcând referire la deciziile Curții Constituționale nr. 1.376 din 16 decembrie 2008, nr. 217 din 9 mai 2013 și nr. 371 din 24 septembrie 2013.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 27 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 29.412/4/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România.** Excepția a fost ridicată de Alexandru-Ionuț Ghiunea într-o cauză având ca obiect plângerea împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției constând în fapta de a circula fără rovinietă valabilă.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că textul de lege criticat este neconstituțional, deoarece obligă utilizatorii români să dețină rovinietă și exceptează utilizatorii străini de la obligația deținerii rovinietei care, în cazul acestora din urmă, incumbă doar conducătorului auto. Se instituie un tratament juridic diferențiat între persoanele care se află în aceeași situație și se realizează o discriminare contrară egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

7. **Judecătoria Sectorului 4 București** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând

referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 217 din 9 mai 2013 și nr. 371 din 24 septembrie 2013.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv la Decizia nr. 1.376 din 16 decembrie 2008.

10. **Avocatul Poporului** consideră că textul de lege criticat este constituțional, făcând referire la punctul său de vedere reținut de Curte în Decizia nr. 1.376 din 16 decembrie 2008.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare. În realitate, din motivarea excepției, Curtea reține că autorul critică art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, asupra căruia se va pronunța prin prezenta decizie, și care are următorul cuprins: *„Responsabilitatea achitării corespunzătoare a tarifului de utilizare și a tarifului de concesiune revine în exclusivitate utilizatorilor români, iar în cazul utilizatorilor străini, aceasta revine în exclusivitate conducătorului auto al vehiculului.”*

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt încălcate dispozițiile art. 7 referitoare la egalitatea în fața legii din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 au mai fost supuse controlului acesteia, prilej cu care a statuat că instituirea în mod distinct a responsabilității achitării tarifului de utilizare și deținerii a rovinietei valabile

pentru utilizatorii români și cei străini nu încalcă principiul egalității în drepturi a cetățenilor. Situația evident diferită a celor două categorii de utilizatori, în funcție de care distinge textul de lege criticat, justifică tratamentul diferit stabilit de legiuitor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.376 din 16 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 27 ianuarie 2009, Decizia nr. 217 din 9 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 362 din 18 iunie 2013, Decizia nr. 371 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 21 noiembrie 2013, și Decizia nr. 370 din 31 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 24 august 2018, paragraful 24).

16. Distinct de cele reținute în jurisprudența sa, Curtea reține, cu acest prilej, că potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

17. Aplicând aceste considerente la cauza de față, Curtea reține că legiuitorul a instituit un tratament diferențiat în ceea ce privește responsabilitatea achitării corespunzătoare a tarifului de utilizare pentru utilizatorii rețelei de drumuri publice din România, făcând distincție între situația utilizatorilor români și a celor străini.

18. Definiția noțiunii de „utilizatori” este cuprinsă în art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 potrivit căruia persoanele fizice sau juridice înscrise în certificatul de înmatriculare, care au în proprietate sau care, după caz, pot folosi în baza unui drept legal vehicule înmatriculate în România sunt denumite utilizatori români, respectiv persoanele fizice ori juridice înscrise în certificatul de înmatriculare, care au în proprietate sau care, după caz, pot folosi în baza unui drept legal vehicule înmatriculate în alte state sunt denumite utilizatori străini.

19. Curtea reține că procedura de sancționare pentru utilizatorii români diferă de aceea aplicabilă utilizatorilor străini.

20. Curtea observă că potrivit art. 9 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 în cazul utilizatorilor români sau străini, dacă se constată prin intermediul terminalelor de interogare lipsa rovinei valabile, personalul abilitat aplică sancțiunea și încheie procesul-verbal de constatare a contravenției după identificarea contravenientului utilizator român sau a conducătorului auto, în cazul utilizatorilor străini, proces-verbal de constatare a contravenției care poate fi încheiat și în lipsa contravenientului.

21. Astfel, în cazul utilizatorilor români, Curtea observă prevederile art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, potrivit cărora personalul care efectuează controlul constată săvârșirea contravenției, încheie procesul-verbal de constatare a contravenției și aplică sancțiunea contravențională dacă se constată, prin intermediul sistemelor de camere video, lipsa rovinei valabile sau a peajului valabil, în baza datelor privind utilizatorul vehiculului, furnizate de Ministerul Afacerilor Interne — Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor.

22. În cazul utilizatorilor străini sunt incidente dispozițiile art. 9 alin. (4¹) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, potrivit cărora în cazul vehiculelor înmatriculate în alte state, pentru procesele-verbale de constatare a contravențiilor sunt aplicabile prevederile art. 61¹ alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 29 iunie 1998. Acesta prevede că în cazul vehiculelor înmatriculate în alte state, procesele-verbale de constatare a contravenției, devenite titlu executoriu, se comunică în scris Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în cel mult 30 de zile de la încheierea acestora, de către instituția din care face parte personalul cu atribuții de control, menționând numele și prenumele contravenientului, numărul documentului de identitate și al procesului-verbal de constatare a contravenției, precum și amenda datorată, pentru a fi luate în evidență și a fi condiționată de achitarea acesteia intrarea pe teritoriul României a vehiculelor utilizate sau deținute de contravenient, după caz.

23. Pentru aceleași motive nu poate fi reținută nici încălcarea art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și, având în vedere că nu s-a constatat încălcarea niciunui drept constituțional, prevederile art. 53 din Constituție nu sunt incidente în cauză.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandru-Ionuț Ghiunea în Dosarul nr. 29.412/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București și constată că dispozițiile art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 4 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 443

din 11 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, excepție ridicată de Adrian Liviu Popescu și alții în Dosarul nr. 2.354/328/2014 al Tribunalului Cluj — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 231D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 10 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.354/328/2014, **Tribunalul Cluj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului**, excepție ridicată de Adrian Liviu Popescu și alții într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 17/2014.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prin aplicarea prevederilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 și antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 17/2014, în special a cerințelor cu privire la înscrierea imobilului la rolul fiscal și în cartea funciară, atunci când se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic de vânzare-

cumpărare, se încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2) și art. 16 din Constituție, context în care se menționează jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la principiile reglementate de aceste norme constituționale.

6. În cazul încheierii unor antecontracte având ca obiect bunuri reglementate de Legea nr. 17/2014 anterior intrării în vigoare a acesteia, dată la care, prin ipoteză, condițiile prevăzute de legea amintită nu erau cerute, aplicarea legii în discuție ulterior intrării acesteia în vigoare, la data la care se solicită pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare, plasează promitentul-vânzător într-o poziție care îi permite să se sustragă de la obligațiile asumate și de la aplicarea legii, prin refuzul acestuia de a îndeplini procedura prevăzută de lege. Astfel, legea creează nejustificat promitentului-vânzător posibilitatea de a nesocoti dispozițiile legii civile în materie și de a îl plasa într-o poziție superioară atât față de alți promitenți-vânzători care cad sub incidența normelor civile, cât și față de promitenți-cumpărători, inclusiv discriminare prin valorizarea diferențiată a antecontractelor în discuție în funcție de criteriul publicității imobiliare, respectiv sub forma unui privilegiu în favoarea persoanelor care au încheiat un antecontract înscriindu-și anterior imobilul în cartea funciară. Acestea conduc la încălcarea principiului constituțional al egalității în drepturi și echivalează cu nerespectarea principiului de drept *pacta sunt servanda*.

7. Prin urmare, cu precădere sintagma „*în toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care țină loc de contract de vânzare-cumpărare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009*”, cuprinsă în art. 5 alin. (1), este de natură să înfrângă principiul constituțional cu privire la neretroactivitatea legii.

8. Se mai arată că prevederile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 17/2014, în virtutea cărora cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de această lege, nu disting dacă înscrierea dreptului de proprietate se întemeiază pe un act autentic notarial sau pe o hotărâre judecătorească, încălcând astfel principiul previzibilității normei juridice și caracterul irevocabil al hotărârii judecătorești. De asemenea, se arată că cerința ca imobilul să fie înscris la rolul fiscal și în cartea funciară, prevăzută de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014, contravine calității legii și prin faptul că nu determină noțiunea de înscriere în cartea funciară, în sensul că nu precizează dacă înscrierea în cartea funciară a operat anterior dobândirii dreptului sau nu. Autorii excepției de neconstituționalitate apreciază că textul de lege criticat ar trebui să se aplice doar antecontractelor încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 17/2014.

9. Toate cele de mai sus converg și spre încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât afectează securitatea juridică a raporturilor juridice civile.

10. **Tribunalul Cluj — Secția civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece nu se pune problema retroactivității Legii nr. 17/2014; antecontractele sub semnătură privată încheiate anterior intrării în vigoare a acestei legi sunt valabile, însă transmiterea dreptului de proprietate pe baza antecontractelor în cauză, care are loc prin hotărâre judecătorească ce se pronunță după intrarea în vigoare a acestei legi, trebuie să respecte noile reguli instituite. Astfel, numai regimul juridic al validării antecontractului intră sub incidența Legii nr. 17/2014. Cu privire la pretinsa discriminare se consideră că prevederile criticate se aplică deopotrivă și în egală măsură tuturor celor ce se regăsesc în ipoteza normelor în discuție.

11. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

13. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile criticate sunt constituționale.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 12 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „(1) *În toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare-cumpărare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, și ale legislației în materie, precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din prezenta lege, iar imobilul ce face obiectul antecontractului este înscris la rolul fiscal și în cartea funciară.*”

(2) *Cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege.*”

17. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta privind calitatea legii, art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității și ale art. 16 cu privire la egalitate.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care sunt, spre exemplu, Decizia nr. 736 din 20 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 28 februarie 2019, sau Decizia nr. 418 din 15 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 23 noiembrie 2017, Decizia

nr. 572 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 4 noiembrie 2016, Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 7 martie 2017, și Decizia nr. 38 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2015, prin care a respins excepția de neconstituționalitate.

19. Curtea observă că Legea nr. 17/2014 statuează că înstrăinarea, prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu respectarea condițiilor de fond și de formă prevăzute de Codul civil și a dreptului de preempțiune al coproprietarilor, arendașilor, proprietarilor vecini, precum și al statului român, prin Agenția Domeniilor Statului, în această ordine, la preț și în condiții egale [art. 4 alin. (1) din Legea nr. 17/2014], precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din lege. În aceste condiții, în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole extravilane, se creează în sarcina vânzătorilor și a cumpărătorilor obligația de a respecta cadrul legal în vigoare la data transferului dreptului de proprietate.

20. Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014, în toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Codului civil și ale legislației în materie, precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din Legea nr. 17/2014 (privind existența avizelor specifice eliberate de Ministerul Apărării Naționale și de Ministerul Culturii și a avizului final care atestă parcurgerea procedurii de exercitare a dreptului de preempțiune reglementat prin legea specială, eliberat de structurile teritoriale sau de structura centrală din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale), iar imobilul ce face obiectul antecontractului este înscris la rolul fiscal și în cartea funciară. Totodată, potrivit art. 16 din lege, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 68/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 13 mai 2014, „*Înstrăinarea prin vânzare-cumpărare a terenurilor agricole situate în extravilan fără respectarea dreptului de preempțiune, potrivit art. 4, sau fără obținerea avizelor prevăzute la art. 3 și 9 este interzisă și se sancționează cu nulitatea relativă.*”

21. În legătură cu susținerile referitoare la faptul că aplicarea art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014 unor antecontracte de vânzare încheiate anterior intrării sale în vigoare ar echivala cu o aplicare retroactivă a acestuia, Curtea a statuat că aplicarea prevederilor Legii nr. 17/2014, în vigoare la data realizării transferului dreptului de proprietate, respectiv la data pronunțării hotărârii judecătorești care să țină loc de act autentic de vânzare, este în concordanță cu principiul activității legii civile. Întrucât promisiunea de vânzare nu este translativă de proprietate, nu se poate reține încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, având în vedere că legea nu retroactivează, ci vizează doar condițiile privind transferul dreptului de proprietate a terenurilor agricole situate în extravilan după intrarea în vigoare a Legii nr. 17/2014 (a se vedea Decizia nr. 38 din 3 februarie 2015, paragrafele 25 și 26, și Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, paragrafele 19—21).

22. De asemenea, prin Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 20, Curtea a statuat că beneficiarul unei promisiuni neexecutate de vânzare este titularul unui drept de creanță, corelativ obligației de a vinde asumate de promitent în temeiul antecontractului, iar nu titularul unui drept de proprietate. Transferul acestuia nu s-a realizat în momentul perfectării antecontractului, ci se va realiza în viitor, la momentul încheierii contractului de vânzare, respectiv al pronunțării hotărârii judecătorești care să țină locul acordului de voință nerealizat. Cu alte cuvinte, valabilitatea antecontractului de vânzare este supusă legii în vigoare la data încheierii sale, iar efectul specific al acestuia, referitor la transmiterea în viitor a

dreptului de proprietate, respectiv la momentul încheierii contractului de vânzare, este supus legii în vigoare la data încheierii acestui din urmă contract. Așadar, îndeplinirea condițiilor legale pentru încheierea contractului de vânzare, respectiv pentru pronunțarea hotărârii judecătorești care să țină loc de contract nu poate fi raportată la un moment anterior, reprezentat de acela al încheierii antecontractului de vânzare, având în vedere că acesta din urmă nu este translativ de proprietate, ci la momentul realizării transferului dreptului de proprietate, moment care este supus legii în vigoare, potrivit principiului *tempus regit actum*. Totodată, prin Decizia nr. 83 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 24 martie 2015, paragraful 22, Curtea a reținut că art. 5 din Legea nr. 17/2014 stabilește atribuțiile de natură procedurală ale instanței de judecată de a verifica, pe lângă îndeplinirea condițiilor de validitate ale antecontractului, și condițiile reglementate de art. 3, 4 și 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, după caz. Așadar, de aplicare imediată în domeniul temporal propriu al Legii nr. 17/2014 sunt condițiile necesar a fi întrunite pentru transferul dreptului de proprietate, art. 5 stabilind în sarcina instanței de judecată obligația verificării îndeplinirii acestora la momentul pronunțării hotărârii judecătorești care să țină loc de act autentic.

23. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la faptul că prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014 permit promitentului-vânzător să refuze îndeplinirea procedurii instituite prin Legea nr. 17/2014, prin nerespectarea principiului de drept *pacta sunt servanda*, ceea ce îi creează acestuia o situație mai avantajoasă, refuzul acestuia echivalând cu neîndeplinirea obligației asumate în temeiul antecontractului de vânzare, prin Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, paragrafele 25 și 26, precitată, Curtea a răspuns unor critici de neconstituționalitate similare, statuând că promitentul-cumpărător poate să se adreseze instanței, solicitând pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare, în temeiul art. 1.669 din Codul civil, și să obțină obligarea promitentului-vânzător la efectuarea formalităților de înscriere a terenului în cartea funciară și la rolul fiscal. Curtea Constituțională a observat, de asemenea, că, prin Decizia nr. 24 din 26 septembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 22 noiembrie 2016, s-a stabilit că instanța de judecată poate dispune îndeplinirea formalităților în vederea obținerii avizelor prevăzute la art. 3 și 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, de la autoritățile competente și parcurgerii procedurii privind respectarea dreptului de preempțiune prevăzut de art. 4 din același act normativ, în cursul judecății.

24. Cu privire la susținerile potrivit cărora prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014 contravin principiului calității legii prin faptul că nu determină noțiunea de înscriere în cartea funciară, în sensul că nu precizează dacă înscrierea în cartea funciară a operat anterior dobândirii dreptului sau nu, Curtea, prin Decizia nr. 418 din 15 iunie 2017, precitată, paragraful 26, a observat că acestea nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate, analiza lor implicând, în concret, determinarea modului de interpretare a textului de lege la raportul juridic dedus judecății, aspect ce intră în competența instanței de judecată investite cu soluționarea litigiului.

25. Referitor la critica adusă art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014 prin raportare la principiul egalității în drepturi, Curtea, în jurisprudența sa, în mod constant, a reținut că principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). De asemenea, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în

esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014).

26. Aplicând aceste considerente de principiu la prezenta cauză, Curtea a reținut că elementele de diferențiere a regimului juridic aplicabil în speță, și anume înscrierea în cartea funciară și, respectiv, obiectul diferit al antecontractului de vânzare, îndeplinesc în mod obiectiv criteriile evidențiate în jurisprudența constituțională referitoare la coordonatele principiului egalității în drepturi, astfel încât este justificată instituirea unui tratament juridic distinct, corespunzător unor situații ce diferă în mod obiectiv (a se vedea și Decizia nr. 418 din 15 iunie 2017, precitată, paragraful 29).

27. Referitor la critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 17/2014, prin care autorii excepției susțin că respingerea cererii de înscriere în cartea funciară, dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de actul normativ criticat, este de natură să anuleze efectul unei hotărâri judecătorești pronunțate în temeiul legii vechi, dacă la momentul cererii de intabulare nu sunt îndeplinite condițiile Legii nr. 17/2014, aspect ce contravine principiului securității raporturilor juridice, Curtea observă că, așa cum reiese din dosarul cauzei, autorii excepției nu se află într-o asemenea situație, solicitându-se tocmai pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare în cadrul litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, ocazie cu care a fost invocată și excepția de neconstituționalitate.

28. Referitor la susținerea potrivit căreia prevederile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 17/2014 nu disting între înscrierea dreptului de proprietate întemeiat pe un act autentic notarial sau pe o hotărâre judecătorească, fiind încălcate în acest mod principiul previzibilității normei juridice și caracterul irevocabil al hotărârii judecătorești, Curtea observă că, anterior pronunțării încheierilor de sesizare în vederea exercitării controlului de constituționalitate, prevederile art. 5 din Legea nr. 17/2014 au dobândit o nouă redactare, prin Legea nr. 68/2014 pentru modificarea alin. (1) al art. 29 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 și a Legii nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 13 mai 2014, în prezent legea statuând că „(2) Cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege”. Așadar, a fost modificat esențial textul inițial, potrivit căruia „cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate, formulată în baza hotărârii judecătorești care ține loc de contract de vânzare, se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege”, prevedere care sugera ideea că o hotărâre judecătorească poate fi cenzurată de către registratorul de carte funciară. În legătură cu acest aspect, prin Decizia nr. 572 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 4 noiembrie 2016, paragraful 21, Curtea a statuat că este evident că o hotărâre judecătorească nu poate fi cenzurată de către registratorul de carte funciară.

29. Față de cele prezentate, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate mai sus își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

30. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Adrian Liviu Popescu și alții în Dosarul nr. 2.354/328/2014 al Tribunalului Cluj — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului,
prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019, pentru sectorul 4 al municipiului București**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale pe anul 2019 cu suma de 40.000 mii lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019, și alocarea acesteia sectorului 4 al municipiului București, pentru plata cheltuielilor curente și de capital.

Art. 2. — Ordonatorul principal de credite răspunde de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a sumei alocate potrivit prevederilor art. 1.

Art. 3. — Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să introducă modificările corespunzătoare în volumul și structura bugetului de stat pe anul 2019.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Vasile-Daniel Suci
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind suplimentarea bugetului Societății Române de Radiodifuziune
din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea bugetului Societății Române de Radiodifuziune pe anul 2019 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019, cu suma de 13.000 mii lei, la capitolul 67.01 „Cultură, recreere și religie”, titlul 55 „Alte transferuri”, în vederea asigurării serviciilor privind preluarea, transportul și difuzarea programelor radio de către Societatea Națională de Radiocomunicații.

Art. 2. — Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetului Societății Române de Radiodifuziune pe anul 2019.

Art. 3. — Societatea Română de Radiodifuziune răspunde de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a sumei alocate potrivit prevederilor art. 1.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Toni Greblă

Președinte, director general

al Societății Române de Radiodifuziune,

Georgică Severin

Ministrul finanțelor publice,

Eugen Orlando Teodorovici

București, 28 octombrie 2019.

Nr. 772.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către
domnul Constantin Ilie Aprodu a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici de secretar general
al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale**

Având în vedere Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 114.719 din 24 octombrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/17.981/TG din 24 octombrie 2019,

în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Constantin Ilie Aprodu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(2) Domnul Constantin Ilie Aprodu predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Toni Greblă

București, 29 octombrie 2019.

Nr. 268.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 21

din 24 iunie 2019

Dosar nr. 795/1/2019

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Eugenia Pușcașiu	— pentru președintele Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Simona Gina Pietreanu	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Năstasie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Ștefan Pistol	— judecător la Secția penală

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a fost legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința a fost prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Antonia Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

La ședința de judecată a participat doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov ce face obiectul Dosarului nr. 795/1/2019.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori, precum și punctul de vedere formulat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, a acordat cuvântul reprezentantei Ministerului Public asupra recursului în interesul legii.

Doamna procuror Antonia Constantin a solicitat admiterea recursului în interesul legii, apreciind că prima orientare jurisprudențială prezentată în sesizare este în litera și spiritul legii, respectiv recunoașterea intervalului de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ pentru a fi luat în calcul la stabilirea de gradații. A susținut punctul de vedere formulat în scris.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele completului, a consultat membrii completului cu privire la existența unor întrebări pentru reprezentanta Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Constatând că nu există întrebări sau chestiuni prealabile, președintele completului a declarat dezbaterile închise, iar completul a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție. Obiectul recursului în interesul legii

1. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită prin sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov, potrivit Hotărârii nr. 32 din 22 februarie 2019, cu recursul în interesul legii în materie civilă ce vizează problema de drept privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII — Familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și siguranță națională” la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 284/2010*), în ceea ce privește acordarea gradației corespunzătoare vechimii în muncă/serviciu și plata drepturilor salariale aferente, cu luarea în considerare și a perioadei de studii în unitatea de învățământ militar.

II. Orientările jurisprudențiale divergente

2. Cele două orientări jurisprudențiale identificate în practica judiciară la nivelul tribunalelor și curților de apel care au justificat sesizarea cu recurs în interesul legii sunt următoarele:

3. Într-o primă orientare jurisprudențială s-a decis recunoașterea intervalului de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ pentru a fi luat în calcul la stabilirea de gradații.

4. S-a reținut că, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, prin raportare la art. 9 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 80/1995), și art. 3 alin. (3) din Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 446/2006), legiuitorul a recunoscut studenților din cadrul instituțiilor militare vechimea în muncă, acesta fiind un drept special față de studenții civili, datorită calității deosebite pe care o au în apărarea țării și executarea misiunilor operative pentru asigurarea, menținerea și restabilirea ordinii publice și, implicit, a riscurilor pe care și le asumă.

5. În argumentarea acestei soluții s-a reținut, de exemplu, că studenții Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” au obligațiile și drepturile specifice cadrelor militare, astfel: depun jurământul militar la începutul studiilor, poartă uniformă militară cu însemnele aferente, au în dotare armament cu muniție, execută serviciul de zi pe unitate etc. De asemenea, în baza regulamentelor militare le sunt acordate recompense militare, sunt aplicate sancțiuni, beneficiază de permisii și învoiri. Din Regulamentul privind activitatea profesională a studenților din Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” rezultă fără echivoc faptul că studenții militari au dreptul de a primi gradele militare, în conformitate cu reglementările în vigoare, au obligația de a respecta regulamentele militare, ordinele ministrului de interne, reglementările interne ale academiei. Studenții au dreptul de a fi înaintați în grad, putând fi sancționați cu retrogradarea din grad sau cu un grad până la gradul de student. Totodată, gradele militare pentru studenții militari de la învățământul de zi sunt: student, student fruntaș, student caporal și student sergent, fiind acordate prin ordin al comandantului academiei.

6. În raport cu cele menționate s-a apreciat că intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ trebuie să se ia în calcul la stabilirea de gradații, potrivit art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

7. Într-o a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că, în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, perioada care se ia în calcul la stabilirea de gradații începe la momentul acordării gradului militar, din modul de formulare a normei legale rezultând că aceasta vizează ipoteza în care gradul militar este acordat înainte de începerea studiilor, rațiunea normei fiind aceea ca pe durata studiilor să se păstreze drepturile conferite de gradul militar acordat anterior, din această perspectivă fiind lipsită de relevanță asimilarea perioadei studiilor cu vechimea în muncă, mai exact cu stagiul de cotizare pentru stabilirea dreptului de pensie ori a altor drepturi de asigurări sociale. Suplimentar, s-a argumentat și în sensul că la data intrării în instituția militară de învățământ nu se acordă grad militar.

8. În această opinie s-a reținut că, chiar dacă pe perioada studiilor activitatea reclamantului s-a desfășurat în baza unor regulamente militare, a depus jurământul și a purtat uniformă militară, calitatea de student la instituția militară de învățământ superior nu conferă acestuia și grad militar, întrucât acesta se acordă, conform dispozițiilor art. 45 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 80/1995, prin ordin al ministrului apărării naționale, pentru gradele de ofițeri în activitate, și prin ordin al ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta, pentru gradele de maiștri militari și subofițeri în activitate.

9. De asemenea, potrivit prevederilor art. 36 alin. 1 lit. a) și b) din Legea nr. 80/1995, ofițerii în activitate provin fie din absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, fie din absolvenți ai anului IV din instituțiile militare de învățământ superior cu durata studiilor mai mare de 4 ani.

III. Jurisprudența Curții Constituționale

10. În urma verificărilor efectuate nu a fost identificată jurisprudență relevantă a Curții Constituționale cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii.

IV. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov

11. Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, titularul sesizării, a constatat că în cadrul Curții de Apel Brașov s-au exprimat ambele opinii menționate anterior cu privire la problema de drept ce a creat divergența de practică judiciară, neexistând astfel practică unitară.

12. Față de faptul că situația este similară și la nivel național, a apreciat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a se pronunța asupra acestei probleme de drept prin intermediul mecanismului recursului în interesul legii.

V. Opinia procurorului general

13. Prin punctul de vedere formulat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în litera și spiritul legii, pentru următoarele considerente:

14. Art. 11 din cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 reglementează două feluri de gradații, corespunzătoare a două situații diferite, și anume gradația în raport cu timpul servit în calitate de personal militar, polițist sau funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare în activitate — art. 11 alin. (1) și (2), respectiv gradația pentru vechimea în serviciu avută/stagiul de cotizare realizat, pentru persoanele chemate, rechemate în activitate și rezervați concentrați, adică cei proveniți din viața civilă și reactivați ca personal militar, polițisti sau lucrători în sistemul penitenciar — art. 11 alin. (3)—(6).

15. Sesizarea cu recurs în interesul legii vizează doar prima situație, reglementată de art. 11 alin. (1) din cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, așadar, gradația acordată pentru timpul servit ca militar, polițist, funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, în activitate.

16. Conform prevederilor art. 3 alin. (3) din Legea nr. 446/2006, „Serviciul militar activ se îndeplinește în calitate de:

a) militar profesionist;

b) militar în termen;

c) elev sau student la instituțiile de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, cu excepția elevilor liceelor și colegiilor militare;

d) soldat sau gradat voluntar”.

17. Dintre aceste situații, relevantă pentru problema de drept ce face obiectul sesizării cu recurs în interesul legii este cea de la lit. c) a articolului citat, întrucât absolvirea unei instituții militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de gradații în raport cu timpul servit în calitate de personal militar, polițist sau funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, așa cum prevede art. 11 alin. (1) din cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

18. Luarea în considerare a duratei studiilor militare pentru acordarea gradației de continuitate în activitate se întemeiază pe faptul că frecventarea unei instituții militare de învățământ atrage dobândirea calității de militar activ.

19. Însă, pentru a fi considerat militar activ, în accepțiunea art. 3 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 446/2006, cu vocația ulterioară de a beneficia de gradația de continuitate în serviciul militar, elevul sau studentul trebuie să aparțină unei instituții de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, legea excluzând elevii liceelor și colegiilor militare.

20. Astfel, art. 3 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 446/2006 nu a preluat exprimarea generică din art. 3 alin. 2 din precedentă reglementare, respectiv Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 46/1996*), care nu circumstanțiază în privința specificului instituțiilor militare de învățământ, aceasta prevăzând că sunt considerați în serviciul militar activ elevii și studenții instituțiilor militare de învățământ, în care puteau fi incluse instituțiile de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, dar și cele din sistemul de ordine publică, precum și liceele și colegiile militare.

21. Din coroborarea cerințelor instituite de art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 cu cele instituite de art. 3 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 446/2006 rezultă că gradația în raport cu timpul servit ca militar activ se acordă pentru perioada studiilor absolvite, doar dacă acestea s-au desfășurat într-o instituție de învățământ militară, postliceală sau universitară, și doar din sistemul de apărare și securitate națională.

22. Dispozițiile legale care recunosc studiile efectuate într-o instituție militară de învățământ din sistemul de ordine publică nu au incidență în materia care face obiectul recursului în interesul legii.

23. Faptul că gradația pentru timpul servit ca personal activ, prevăzută de art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, se acordă doar pentru cursurile urmate la instituții militare de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională nu înseamnă că de acest beneficiu nu se pot bucura și cei care nu activează în aceste sectoare de activitate, cum ar fi polițiștii sau lucrătorii din penitenciare. Dimpotrivă, gradația li se poate acorda și acestora, cu condiția să fi absolvit instituții de învățământ din sistemul de apărare/securitate națională, multe dintre aceste instituții asigurând pregătirea personalului pentru nevoile și ale altor beneficiari decât cei din structurile de apărare și securitate națională.

24. Potrivit reglementărilor în materie, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din cadrul administrației penitenciarelor pot beneficia de gradație doar pentru timpul servit în calitate de studenți ai Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”, respectiv ai instituțiilor militare de învățământ din sistemul de apărare.

25. Absolvirea cursurilor Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” nu dă dreptul la acordarea gradațiilor prevăzute de art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, deoarece, în primul rând, această instituție de învățământ nu are caracter militar, iar în al doilea rând, nu face parte din sistemul de apărare și securitate națională.

26. S-a arătat că pe perioada studiilor într-o instituție militară de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională studenții militari pot primi grade militare, acordarea gradului militar fiind una dintre condiții pentru a beneficia de gradațiile prevăzute de art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

27. Concluzionând, Ministerul Public a apreciat că, în aplicarea și interpretarea art. 11 alin. (1) din cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, raportat la art. 3 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 446/2006, gradația în raport cu timpul servit în activitate se acordă personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și pentru intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, cu excepția perioadei modulului instruirii individuale pentru soldații și gradații profesioniști și a elevilor liceelor și colegiilor militare.

VI. Raportul asupra recursului în interesul legii

28. Prin raportul întocmit în cauză, judecătorii-raportori au apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor

art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de gradații, în măsura în care, anterior începerii studiilor sau în timpul desfășurării acestora, a fost acordat un grad militar în condițiile legii.

VII. Înalta Curte de Casație și Justiție

29. Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctul de vedere al Ministerului Public, precum și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, constată următoarele:

VII.1. Admisibilitatea recursului în interesul legii

30. Potrivit dispozițiilor art. 515 din Codul de procedură civilă, „Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

31. Din cuprinsul normei legale menționate rezultă patru condiții care trebuie îndeplinite pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume: 1) sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept; 2) această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; 3) dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; 4) hotărârile judecătorești să fie anexate cererii.

1) Sesizarea trebuie să aibă ca obiect o problemă de drept

Problema de drept supusă dezbaterii pe calea recursului în interesul legii trebuie să fie una reală, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, iar sintagma „problemă de drept” trebuie raportată la prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă”.

Norma de drept disputată trebuie să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară ori necorelată cu alte dispoziții legale și, din acest motiv, să existe posibilitatea de a fi interpretată diferit. Înțelesul unor astfel de norme (obiect al unei probleme de drept veritabile, de natură controversată și care a generat o practică divergentă) urmează a fi explicat și determinat prin procedura recursului în interesul legii.

Așadar, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii trebuie să cuprindă indicarea unei reglementări susceptibile de interpretare ori aplicare diferită și care a generat o practică judecătorească neunitară.

Din acest punct de vedere, potrivit actului de sesizare, problema de drept soluționată diferit de instanțe vizează interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 în ceea ce privește acordarea gradației corespunzătoare vechimii în muncă/serviciu și plata drepturilor salariale aferente, cu luarea în considerare și a perioadei de studii în unitatea de învățământ militar, și este o problemă susceptibilă să facă obiect al interpretării pe calea recursului în interesul legii, cu consecința ulterioară a aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești.

2) Problema de drept ce face obiectul sesizării a fost dezlegată diferit de instanțe

Din jurisprudența dezvoltată în materie a rezultat că sunt instanțe judecătorești care consideră că trebuie recunoscut intervalul de timp curs între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ pentru stabilirea gradației, câtă vreme, pe perioada studiilor, studenții au recunoscută vechimea în muncă (având un drept special față de studenții civili) și, de asemenea, au drepturi și obligații specifice cadrelor militare, și, totodată, există instanțe care apreciază că, dimpotrivă, un asemenea drept nu poate fi recunoscut întrucât calitatea de student la instituția militară de învățământ superior nu conferă și grad militar, deoarece acesta

se acordă în condițiile unei reglementări specifice (cuprinse în Legea nr. 80/1995), prin ordin al ministrului apărării naționale sau, după caz, prin ordin al comandanților stabiliți de acesta.

În consecință, în practica judiciară s-au conturat două orientări jurisprudențiale diferite, întemeiate pe interpretarea și aplicarea aceluiași prevederi legale, ceea ce justifică necesitatea pronunțării unei decizii care să asigure unitatea de jurisprudență.

3) Dovada soluționării diferite trebuie să se facă prin hotărâri judecătorești definitive

Așa cum rezultă din cuprinsul art. 515 din Codul de procedură civilă, dovada soluționării diferite a problemei de drept ce face obiectul sesizării trebuie să se facă prin hotărâri definitive, fără ca textul de lege menționat să impună cerința unui anumit număr de hotărâri sau condiția ca soluțiile diferite să fi fost pronunțate la nivelul tuturor instanțelor din întreaga țară.

Această condiție este, de asemenea, îndeplinită în cauză, întrucât au fost atașate actului de sesizare hotărâri judecătorești definitive ce cuprind soluțiile jurisprudențiale neunitare (provenite de la mare parte a instanțelor naționale care au competență în materie; chiar și în ipoteza în care, în absența unei cazuistici, instanțele au exprimat puncte de vedere teoretice, acestea au relevat, de asemenea, interpretări diferite, de natură a amplifica, pentru viitor, jurisprudența neunitară).

4) Hotărârile judecătorești trebuie să fie anexate cererii

Anexele care însoțesc actul de sesizare fac dovada îndeplinirii acestei condiții formale.

32. Prin urmare, se constată că sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă, astfel că recursul în interesul legii este admisibil.

VII.2. *Pe fondul recursului în interesul legii*

33. Reglementarea legală care a generat lipsa de unitate în jurisprudență este dată de prevederile art. 11 alin. (1) din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

34. Pentru a determina înțelegerea exactă a conținutului și sensului normei de drept care face obiectul recursului în interesul legii este necesar a observa cadrul general al reglementării și apoi a evalua particularitatea normei de drept integrate în contextul larg al reglementării.

35. Legea-cadru nr. 284/2010 are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem unitar de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului.

36. Aplicarea prevederilor Legii-cadru nr. 284/2010 s-a prevăzut a se efectua în mod etapizat, prin modificarea succesivă, după caz, a salariilor de bază, soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază și a indemnizațiilor lunare de încadrare, prin legi speciale anuale de aplicare, așa cum rezultă din conținutul art. 7 alin. (1) din această lege.

37. Potrivit dispozițiilor art. 11 alin. (1) din secțiunea 1 a cap. III din această lege, clasele de salarizare și coeficienții de ierarhizare pe baza cărora se stabilesc salariile de bază, soldele/salariile de funcție și indemnizațiile lunare de încadrare, sporurile și alte drepturi specifice fiecărui domeniu de activitate corespunzător celor șapte familii ocupaționale de funcții bugetare, precum și pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii sunt prevăzute în anexele nr. I—VIII.

38. Anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 cuprinde reglementări specifice pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și siguranță națională”.

39. Personalul încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională este format din personal militar, polițiști, funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personal civil, așa cum rezultă din cuprinsul art. 2 din secțiunea 1 a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

40. În cadrul sistemului de salarizare, în temeiul art. 3 alin. (1) și (2) din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, personalul militar are dreptul la soldă lunară, care se compune din solda funcției de bază, indemnizații, compensații, sporuri, prime, premii și din alte drepturi salariale.

41. La rândul său, solda funcției de bază este formată din solda de funcție, solda de grad, *gradații* și, după caz, solda de comandă, aceste elemente care compun solda funcției de bază regăsindu-se enumerate în art. 3 alin. (3) din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

42. Polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au dreptul, în temeiul art. 4 alin. (1) și (2) din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, la salariu lunar care se compune din salariul funcției de bază, indemnizații, compensații, sporuri, prime, premii și din alte drepturi salariale.

43. Potrivit alin. (3) al articolului mai sus indicat, salariul funcției de bază este compus din salariul de funcție, salariul gradului profesional deținut, *gradații* și, după caz, salariul de comandă.

44. Unul dintre elementele care intră în compunerea soldei/salariului funcției de bază, comun atât pentru personalul militar, cât și pentru polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, este gradația.

45. Categoria de personal care are dreptul la acordarea gradației, numărul de gradații ce pot fi acordate, intervalul de timp corespunzător pentru obținerea unei gradații și beneficiul salarial aferent acordării unei gradații sunt stabilite în cuprinsul prevederilor art. 11 alin. (1)—(6) din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010.

46. Din analiza de conținut a prevederilor art. 11 alin. (1) teza întâi și alin. (2) din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 rezultă că personalul militar, polițiști, funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au dreptul, în raport cu timpul servit în această calitate, la 1—7 gradații, care se acordă din 3 în 3 ani, cu consecința majorării soldei/salariului funcției de bază cu o cotă procentuală de 3%.

47. Dispozițiile art. 11 alin. (1) teza a doua din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, referitoare la luarea în calcul, pentru stabilirea de gradații, a intervalului de timp cuprins între *data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ*, sunt cele care au generat divergența de jurisprudență.

48. Referirea din textul analizat la data obținerii gradului militar, ca moment-limită inițial pentru luarea în calcul a duratei studiilor în cadrul unei instituții militare de învățământ până la data absolvirii, în vederea acordării de gradații, implică faptul că termenul instituit este aplicabil doar *personalului militar*, acesta fiind titularul dreptului la acordarea de grade militare.

49. Limitarea aplicării prevederilor art. 11 alin. (1) teza a doua din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 doar pentru personalul militar este susținută de argumentul interpretării coroborate a prevederilor art. 1 cu cele ale art. 3 din Legea nr. 80/1995. Astfel, prin art. 1 se definește această categorie de personal, reprezentată de cadrele militare, ca fiind cetățenii români cărora li s-a acordat grad de ofițer, maistru militar sau subofițer, în raport cu pregătirea lor militară și de specialitate, în condițiile prevăzute de lege, iar prin art. 3 se definește gradul militar, ca drept al titularului și ca recunoaștere în plan social a *calității de cadru militar*.

50. De asemenea, art. 2 alin. 2 din Legea nr. 80/1995 enumeră, în ordinea lor ierarhică, gradele militare ce constituie grupa subofițerilor, maistrilor militari și ofițerilor.

51. Un corp distinct de personal militar recrutat pe bază de voluntariat și situat la baza ierarhiei militare este reprezentat de soldații și gradații profesioniști.

52. Acest corp de personal militar beneficiază de drepturile pe care le conferă gradele militare. În ordinea lor ierarhică, gradele militare ale soldaților și gradaților profesioniști sunt: soldat, fruntaș, caporal clasa a III-a, clasa a II-a, clasa I, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 384/2006).

53. Analiza hotărârilor judecătorești anexate cererii de sesizare relevă faptul că o parte dintre persoanele care au solicitat acordarea drepturilor derivate din recunoașterea gradațiilor, prin luarea în considerare a perioadei studiilor în cadrul instituțiilor de învățământ superior absolvite, aparține personalului militar al Jandarmeriei Române, respectiv cadre militare cărora li se aplică dispozițiile Legii nr. 80/1995, potrivit art. 23 alin. (3) din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 550/2004).

54. Categoria de personal reprezentată de polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se împarte pe corpuri și grade profesionale, așa cum rezultă din prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 360/2002), și, respectiv, ale art. 9 alin. (2) din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 293/2004).

55. Așadar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare sunt titularii drepturilor derivate din gradele profesionale și, astfel, nefiind titulari de grade militare, sunt excluși din câmpul de aplicare a normei supuse interpretării în cadrul mecanismului de unificare.

56. Prin folosirea criteriilor de interpretare logică și gramaticală a dispozițiilor art. 11 alin. (1) teza a doua din secțiunea a 2-a a cap. II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 rezultă că perioada de timp corespunzătoare studiului în cadrul unei instituții militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea gradației, cu condiția ca, la debutul perioadei de studiu, personalul militar, vizat de norma analizată, să fie titularul unui grad militar sau să obțină gradul militar pe parcursul perioadei de studiu, în condițiile legii.

57. Textul legal instituie două repere temporale înăuntrul cărora curge termenul pentru acordarea de gradații. Primul reper este reprezentat de data acordării gradului militar și al doilea reper este reprezentat de data absolvirii instituției militare de învățământ, intervalul de timp cuprins între aceste două momente fiind cel care poate fi considerat util în dobândirea gradației, în sensul art. 11 alin. (1) menționat.

58. Așadar, momentul care marchează începutul curgerii termenului pentru acordarea de gradații, cu luarea în calcul a perioadei de timp aferente efectuării studiilor în cadrul instituției militare de învățământ, este reprezentat de data acordării gradului militar.

59. Perioada de timp afectată studiilor în cadrul unei instituții militare de învățământ și absolvirea acesteia nu asigură, *in sine (per se)*, îndeplinirea premiselor necesare pentru acordarea de gradații, deoarece, în condițiile enunțate de dispoziția legală analizată, este necesară raportarea la data dobândirii gradului militar, ceea ce implică deținerea unui astfel de grad, în condițiile legii, la începutul perioadei de studiu (sau dobândirea lui pe parcursul acestei perioade, în măsura în care ar fi permis de dispozițiile legale referitoare la statutul cadrelor militare, și nu ar fi vorba despre un simplu grad onorific).

60. Din examinarea hotărârilor judecătorești anexate rezultă că, în esență, cauza care a generat practica neunitară în problema acordării drepturilor aferente gradațiilor, cu luarea în considerare a intervalului de timp cuprins între data acordării

gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ, este reprezentată de semnificația atribuită gradelor onorifice conferite studenților din cadrul acestor instituții, pe durata studiilor, în sensul că acestea au fost asimilate și echivalate cu gradele militare acordate în temeiul prevederilor legale cuprinse în Legea nr. 80/1995 sau, dimpotrivă, nu li s-a recunoscut această valență.

61. În ceea ce îi privește pe beneficiarii gradelor militare, procedura acordării acestora și înaintării în grad se realizează potrivit anumitor reglementări speciale conținute în Legea nr. 80/1995, precum și în normele date în aplicarea acestei legi, elaborate prin Ghidul carierei militare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 106/2011, cu modificările și completările ulterioare.

62. Or, tocmai prin caracterul special al acestei reglementări nu este permisă asimilarea unor simple grade onorifice celor militare.

63. Astfel, conform art. 45 alin. (1) din Legea nr. 80/1995, „Acordarea gradelor și înaintarea în gradele următoare se fac după cum urmează:

a) gradele de general și amiral în activitate și în rezervă, în timp de pace și în timp de război, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea colegiului ministrului;

b) gradele de ofițeri în activitate, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) gradele de ofițeri în rezervă, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al șefului Statului Major General;

d) în timp de război, acordarea gradului de sublocotenent și înaintarea în gradele de locotenent și căpitan în activitate sau în rezervă se fac de către comandantii stabiliți de șeful Marelui Cartier General, iar în cele de ofițeri cu grade superioare, de șeful Marelui Cartier General;

e) gradele de maiștri militari și subofițeri în activitate, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta;

f) gradele de maiștri militari și subofițeri în rezervă, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.”

64. Proveniența ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate sau în rezervă este detaliată în cap. III din Legea nr. 80/1995.

65. Cap. IV din această lege este rezervat modalității de acordare a gradelor cu referire la frecvența în timp cu care se acordă gradele de ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate și în rezervă, pe durata unui an, la categoria de persoane care au vocație la acordarea gradelor militare și la condițiile care se impun a fi îndeplinite pentru acordarea gradelor militare.

66. Acordarea gradelor militare, în condițiile și cu procedura redată de dispozițiile legale cuprinse în cap. IV din Legea nr. 80/1995, reprezintă cadrul general de acordare a gradelor militare personalului militar din structurile Ministerului Apărării Naționale și, în temeiul art. 109 alin. 1 din cap. IX din aceeași lege, dispozițiile acestei legi se aplică în mod corespunzător și ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor aparținând Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Justiției, respectiv serviciilor de stat specializate în domeniul apărării și siguranței naționale care, potrivit legii, au în structurile proprii personal militar.

67. Gradele onorifice acordate pe timpul efectuării studiilor în cadrul instituțiilor militare de învățământ nu pot fi echivalate cu gradele militare acordate în condițiile expres prevăzute de art. 45 și următoarele din Legea nr. 80/1995, fiind greșită orientarea jurisprudențială care a inclus în sfera noțiunii de grad militar și pe aceea de grad onorific.

68. Trebuie precizat că institutele militare de învățământ sunt instituții de învățământ superior care asigură formarea de ofițeri pentru toate armele și specialitățile militare, necesari armatei României, precum și altor beneficiari interni sau externi, așa cum s-a statuat prin art. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 190/1991 privind transformarea școlilor militare de ofițeri în institute militare de învățământ, republicată.

69. Aceste institute militare de învățământ se subordonează Ministerului Apărării Naționale și funcționează pe facultăți sau secții ce se înființează prin ordin al ministrului apărării naționale, reglementare desprinsă din cuprinsul art. 3 din același act normativ.

70. În egală măsură, prin art. 176 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 1/2011*), se prevede că „Învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională este învățământ de stat, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ universitar pentru formarea ofițerilor, ofițerilor de poliție și a altor specialiști, precum și învățământ postuniversitar”.

Prin alin. (5) și (6) ale aceluiași articol se prevede că:

„(5) Pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, după caz, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale pot emite ordine, regulamente și instrucțiuni proprii, în condițiile legii.

(6) Ofițerii în activitate, în rezervă sau în retragere, posesori ai diplomei de absolvire a școlii militare de ofițeri cu durata de 3 sau 4 ani, pot să își completeze studiile în învățământul superior, pentru obținerea diplomei de licență în profiluri și specializări similare sau apropiate armei/specialității militare.”

71. Din prevederile legale redate mai sus rezultă faptul că în fiecare din cele patru domenii, respectiv militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, există instituții de învățământ specializate, coordonate de către ministerele și instituțiile cu atribuții în domeniile respective.

72. În conformitate cu prevederile statutelor și regulamentelor de funcționare a instituțiilor militare de învățământ, studenților militari li se pot conferi grade onorifice de către comandanții sau șefii care au în subordine instituțiile militare de învățământ, concluzie care rezultă din nota la anexa nr. 3 la Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.64/2013.

73. Prin art. 32 din acest regulament sunt enumerate recompensele ce se pot acorda studenților din instituțiile de învățământ superior militar și, printre acestea, se regăsesc la alin. (1) lit. k) înaintarea în gradul următor, iar la lit. l) acordarea de distincții și însemne militare onorifice. Textul art. 32 alin. (1) lit. k) cuprinde sintagma „înaintarea în gradul următor” ca formă de recompensă, iar nu înaintarea în gradul militar următor în sensul prevăzut de art. 3 din Legea nr. 80/1995.

74. Gradele onorifice pe durata studiilor simbolizează aprecierea rezultatelor meritorii obținute în procesul instruirii și al pregătirii profesionale și nu au semnificația gradelor militare. Aceasta deoarece nu sunt acordate în condițiile Legii nr. 80/1995 și cu respectarea normelor privind competențele de gestiune a resurselor umane, aplicabile structurilor din Ministerul Apărării Naționale.

75. În aceste condiții, astfel de grade onorifice acordate pe durata studiilor nu dau posibilitatea titularului să beneficieze de drepturile corespunzătoare gradului militar echivalent. Totodată, acordarea gradului onorific studentului nu este de natură să încalce drepturile ce decurg dintr-o eventuală deținere a gradului militar dobândit anterior, respectiv a gradului militar deținut ca

rezervist (acest grad urmând să fie luat în considerare la stabilirea gradației, iar nu cel onorific).

76. Astfel cum rezultă din ansamblul reglementării descrise în paragrafele anterioare, legiuitorul a prevăzut detaliat situațiile și procedura prin care se acordă grade militare, așa încât, dacă intenționa ca studenților de la instituțiile de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională să li se acorde grade militare pe parcursul desfășurării studiilor, reglementa acest aspect în mod expres. Însă, așa cum s-a menționat, Legea nr. 80/1995 a prevăzut, prin dispozițiile art. 48—52, doar gradul ce se acordă pentru fiecare categorie de absolvent, fără să facă nicio referire la acordarea unor grade militare în timpul școlii, ceea ce confirmă ideea că perioada de școlarizare în care elevii și studenții desfășoară serviciul militar activ este considerată ca o perioadă de desăvârșire a pregătirii lor profesionale pentru a deveni militar profesionist.

77. Ca atare, elevul sau studentul care anterior intrării în instituția militară de învățământ nu a primit, în condițiile legii, un grad militar nu este un cadru militar, nu face parte din corpul ofițerilor, subofițerilor sau maiștrilor militari, ci doar desfășoară serviciu militar activ¹, fiind obligat să respecte regulamentele militare ale școlii, să depună jurământul și să poarte uniformă militară. Dat fiind profilul acestor instituții de învățământ, el dobândește calitatea de cadru militar, potrivit pregătirii sale, odată cu absolvirea și acordarea unui grad corespunzător, în condițiile art. 45 din Legea nr. 80/1995.

78. Așa cum s-a arătat anterior, organizarea și funcționarea instituțiilor militare de învățământ nu sunt reglementate de Legea nr. 80/1995 (care interesează statutul cadrelor militare), ci de Legea nr. 1/2011, care stabilește, prin dispozițiile art. 41, că „Aplicarea prevederilor prezentei legi la specificul militar, de ordine publică și securitate națională se face prin ordine, regulamente și instrucțiuni proprii”.

79. În acest sens, unele reglementări prevăd expres (de exemplu, Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului din Academia de Tehnică Militară, art. 29) că studentului militar i se acordă grade militare onorifice pentru comportare bună și îndeplinirea obligațiilor de învățământ, corespunzător anilor de studiu, prin ordin al comandantului academiei, înscris în ordinul de zi pe unitate, iar după promovarea examenului de diplomă, studentul militar va fi înaintat la gradul de sublocotenent/similar, prin ordin al ministrului apărării naționale sau al beneficiarului pentru care a fost școlarizat studentul, conform prevederilor legale.

80. Elevii și studenții se află, cum s-a menționat, în desfășurarea serviciului militar activ, pe parcursul studiilor, așa cum stipulează art. 3 alin. (3) din Legea nr. 446/2006, însă primesc grad militar, potrivit Legii nr. 80/1995, abia după absolvire, prin ordin al ministrului apărării sau al persoanei desemnate de acesta, când devin cadre militare, intră în corpul ofițerilor, subofițerilor sau maiștrilor militari, astfel încât gradele onorifice obținute pe perioada școlarizării nu reprezintă grad militar în sensul legii speciale referitoare la statutul cadrelor militare.

81. Având în vedere că art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 folosește sintagma de „personal militar” atunci când se referă la funcțiile din familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și siguranță națională”, corelând funcția corespunzător unui grad militar, iar acordarea gradației este condiționată de dobândirea gradului militar (un drept cu caracter special obținut în raport cu timpul servit în calitate de personal militar, în considerarea vechimii în această calitate), rezultă că intenția legiuitorului a fost aceea de a se valorifica de către personalul militar, care a dobândit grad militar înainte de intrarea în instituția militară de învățământ, și perioada până la absolvire, ca fiind timp servit ca personal militar.

¹ Potrivit art. 3 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 446/2006, serviciul militar activ se îndeplinește în calitate de elev sau student la instituțiile de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, cu excepția elevilor liceelor și colegiilor militare.

82. Prin dispoziția legală mai sus precizată nu a fost avută în vedere, așadar, situația studenților care nu au dobândit încă un grad militar, aceștia devenind personal militar abia odată cu absolvirea și acordarea gradului pentru care s-au pregătit în cadrul instituției militare de învățământ.

83. Diferența dintre gradele de soldat sau gradat-frunțaș, caporal sau sergent, dobândite de cei care au îndeplinit serviciul militar obligatoriu, sau de soldat, frunțaș, caporal, acordate conform Legii nr. 384/2006, și gradele de elev frunțaș, elev caporal, elev sergent, sergent major, plutonier major, plutonier adjutant, acordate pe parcursul studiilor într-o instituție militară de învățământ, derivă din faptul că primele sunt grade militare acordate ca urmare a dobândirii unui statut, fie prin finalizarea stagiului militar obligatoriu, fie prin intrarea în rândul soldaților profesioniști, iar celelalte sunt simple grade onorifice.

84. Astfel, gradele onorifice pe care le primesc studenții militari pe parcursul anilor de studii sunt acordate în vederea dobândirii statutului după absolvirea instituției de învățământ, neavând natura juridică a gradelor militare din prima categorie, câtă vreme ele se pot pierde pe parcursul procesului de învățământ până la absolvire, ca sancțiune disciplinară, fiind o deosebire evidentă între această sancțiune și degradarea militară, care operează în alte condiții, prevăzute de lege.

85. Faptul că studenții sunt supuși unei discipline profesionale, unor reguli de sorginte militară și unui regim militarizat nu reprezintă o condiție de acordare a gradului militar, pe care îl primesc abia la absolvirea facultății, ci face parte din procesul de deprindere cu aceste reguli, ca parte a pregătirii universitare specifice domeniului.

86. Perioada de studii superioare militare intră doar în calculul vechimii necesare acordării pensiei de serviciu, așa cum rezultă din dispozițiile art. 3 lit. e) pct. 3 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare².

87. În concluzie, simpla calitate de student al unei instituții militare de învățământ superior nu este suficientă pentru obținerea građației corespunzătoare duratei studiilor. Ea trebuie să fie dublată (cumulată) cu dobândirea unui grad militar în condițiile legii, nesubzistând premisa legală atunci când este vorba despre un simplu grad onorific.

88. Numai în acest fel, printr-o astfel de interpretare logico-gramaticală, dispoziția cuprinsă în art. 11 alin. (1) teza a doua

din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 poate avea sens și aplicabilitate, întrucât, pe de o parte, în absența dobândirii unui grad militar nu poate începe să curgă un interval de timp util pentru obținerea građației, iar, pe de altă parte, în lipsa celor două repere temporale — data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare —, nu există, potrivit normei legale, interval de timp de luat în calcul pentru stabilirea građației.

89. Altminteri, simpla calitate de student și durata în sine a studiilor în cadrul instituției militare de învățământ superior nu sunt suficiente pentru dobândirea građației.

90. În mod similar, chiar dacă pentru argumente diferite (care țin de caracterul special al normei reprezentând sediul materiei) s-a statuat prin Decizia nr. 35 din 15 mai 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 22 septembrie 2017, conform căreia, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 11 alin. (3), (5) și (6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 și art. 3 din Legea nr. 446/2006, *la stabilirea građațiilor nu se ia în calcul perioada cât un polițist a urmat cursurile unei instituții de învățământ pentru formarea polițiștilor*.

91. Referirea din conținutul acestei decizii (paragraful 39) la faptul că legiuitorul a prevăzut, prin dispozițiile art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, că se ia în calcul perioada studiilor la stabilirea građațiilor, prevăzând acest lucru în mod expres, nu reprezintă o dezlegare în sens contrar a situației duratei studiilor militarilor.

92. Aceasta întrucât, pe de o parte, nu reprezentase obiect al sesizării pentru a i se da dezlegare pe calea hotărârii prealabile, iar, pe de altă parte, mențiunea respectivă este făcută prin simpla trimitere la textul legal, fără o analiză a conținutului acestuia.

93. Analizând, în cadrul prezentului recurs în interesul legii, dispozițiile art. 11 alin. (1) teza a doua din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, concluzia este, potrivit argumentelor arătate anterior, că intervalul de timp reprezentat de perioada studiilor într-o instituție militară de învățământ superior poate fi luat în calcul la stabilirea građației în măsura în care anterior (sau în cursul desfășurării studiilor) s-a dobândit un grad militar în condițiile legii, gradul onorific neavând aptitudinea de a face să curgă un termen util pentru dobândirea unei građații.

94. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, stabilește că: În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din anexa nr. VII — Familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și siguranță națională” la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de građații, în măsura în care, anterior începerii studiilor sau în timpul desfășurării acestora, a fost acordat un grad militar în condițiile legii.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 24 iunie 2019.

Pentru judecător **Iulia Cristina Tarcea**,
președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție
la data pronunțării hotărârii,
aflată în prezent în concediu de odihnă,
semnează președintele în funcție,
judecător **Corina-Alina Corbu**

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

² Conform textului de lege indicat, „*vechimea în serviciu* — perioada în care o persoană din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională s-a aflat în una din următoarele situații: (...) 3. a îndeplinit serviciul militar ca militar în termen, militar cu termen redus, elev sau student al unei instituții militare de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională pentru formarea cadrelor militare/polițiștilor/funcționarilor publici cu statut special, cu excepția învățământului liceal”.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

